

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre külföldre:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre:	10 kor. — fill.
Egy évre:	5 —	Fel évre:	5 —
Fel évre:	2 — 50	Negyed évre:	4 —
Negyed évre:	1 —	Egy óra:	1 — 70
Egy óra:	1 —	Egyes szám:	4 fill.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felölős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

10 soros péntek 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször ismételt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

A mai magyarok.

Debreczen, ápril 25.

Mi vagyunk a szabadság, Ausztria a szolgaság, Ausztria a szolgaság, Ausztria a zsarnokság. Mi vagyunk a népjog, Ausztria az önkény. Mi az önérzet, Ausztria az alázatosság. Ezt írják, szavalják, hirdetik vezérezikben, parlamentben, malom alatt. Mint legenda száll át nemzedékről-nemzedékre, hogy mikor letiporták szabadságunkat, alig akadt magyar, aki közszolgálatot vállalt volna. Csehek és osztrák-németek voltak a beamterek. Hisszük és tovább adjuk, hogy nem ez az igazság. Hiszen megvan még a hivatalos schematizmus és abban sorban a jó magyar név sok viselője. Magyarok voltak nagyrészt a Bach huszárok, közülök még miniszter is került ki már. Magyarok voltak, mint a muszkavezetők, a labanczok. Rákóczi megnőtazói, a kurucz bírtok aljas elkobzói.

Zápolya bukása óta meghonosodott az osztrák szellem Magyarországon és a magyar külszim, sujtás mellett egyre több lett a magyar nyelvű osztrák. És ezek a rossz magyarok mindig gondosabb ellenségei voltak a szabadságnak, a népnek, mint maga

az osztrák önkény, mely nélkülök nem tudott volna előrehaladni. Az osztrák abszolutizmus gyűlölte a magyar alkotmányosságot, mert attól félt, hogy átesap Ausztriába is az alkotmányos ragály. Azt akarta, hogy így annál kevesebb magyar vér juthasson az osztrák erekbe. A terv csak félig sikerült. A forradalmi magyarból alázatós osztrák lett, hü, gyáva, szolgai alattvaló. De az osztrák nép megtelt önérzettel, szabadságszeretettel, forradalmi szellemmel.

Kicsérélték az országokat. Aki igazi osztrákot akar látni, annak Magyarországra kell jönnie. Kuruczok pedig csak az osztrák parlamentben találhatók. Ki hallott magyar megyéről, városról, mely szembe merne szállani a központi kormánnyal? És a cseh-német viszály alkalmával a német városok egész sokasága megtagadta az adófizetést, az állami közigazgatás közvetítését. Ki hallott magyar polgármesterről, a ki a nép bizalmára támaszkodva, dacolni mert volna a felsőbb hatalmakkal.

És Bécsben még a silány Luegernek is annyi erőt adott a népakarat, hogy a császári megerősítés megtagadásánál bátran döröghette: „Sajnálom, ha nem tetszem az uralkodónak,

de tetszem az istennek!” Mily jellemző volt a kvóta mozgalom a két országban. Magyarországon leültek az állambölesek és nagy tudományossággal bebizonyították, hogy nekünk van igazunk. Könnyű szerrel békült meg közvéleményünk a kvóta felemelésével Ausztriában minden polliikus arra használta fel tudását, erejét, hogy az osztrák érdeket védelmezze és nem akadt egy ember, aki nyíltan Magyarországnak mert volna igazat adni.

Bécs tele van az uralkodóház ajándékaival. Ott van az udvar ott laknak a főhercegek. De szervilizmust, undorító lakáj szellemet csak nálunk kell keresni. Az az ellenzéki tigris, aki egyszer cukorkát evett a budai várpalotában, örökre megszelidült. Magyar udvartartást: lihegnek, hörögnek a magyar „forradalmárok”. Ezzel szívük minden vágya betelt.

Emlékeznek, mint megmondotta Stranzky cseh képviselő az uralkodónak szemtől-szembe véleményét? Fölfortyant az egész magyar osztrakság e vakmerőségen. Ez nem államférfi tónusa. A magyar államférfi kezdet csókol, mint Széchenyi Pál tette Rudolf trónörökösrel és ha megkérdik tőle, hogy szép-e az idő, merő lojalitáshoz még akkor is igennel felel, ha

Őszi rózsá.

A „Debreczen” eredeti tizedjaja.

Irtá: I-h.

Nagy riadalom támadt Nagyfaluban, a mint a szállásosináló huszárok megérkeztek. Már napok óta folytak a környéken a hadgyakorlatok, egy-egy siető huszár járőr járt is a faluban s tegnap már az agyudőrej tompa hangját is elhozta az őszi szellő.

A falubeliek gondoltak az eshetőségre, hogy huszárok szállanak a faluba s a szükséges óvintézkedéseket, melyeket gondos gazda ily esetben figyeimen kívül nem hagy már előre megtették. Ez intézkedések legfontosabbika az, melynek eredményeként mindaddig, míg a huszárok a faluban táboroznak, nem láthatni a szállástadó gazdán és síheder eseleden kívül más teremtet, benszülött lelkét. Itt-ott egy-egy öreg anyó keszmerég még valahol, de gyermekek, legények, leányok és menyecskék nem mutatkoznak sehol. Kint vannak a földelken s bár nem épen szükségűs, ott dolgoznak addig, míg a gazda a kénytelen vendég távozta után haza nem szólítja őket.

S így van ez jól. A gyermeket meg-

rugá a huszár-ló, a legényeket elvernék a huszárok, az pedig, hogy a feliheres-éledek miért küldetnek el ilyenkor, szinten oly böles előrelátás, mit indokolni a gazda szempontjából teljesen felesleges.

Késő délután resegő trombitaszó mellett vonult be az ezred a faluba. Portól leperten, fáradtan ültek megizzadt lovaikon a huszárok, csak ha női arcot vélnek látni valamelyik ablakban, egyenesednek ki időként a nyeregben. Amint egy-egy század a részére kijelölt körletbe er, loról le szállanak s a kantaránál fogva vezetik be lovaikat a megjelölt udvarba. Rövid idő múlva a lovaikat csutakló huszárok danája hallatszik az istállókba s egy-egy tágasabb udvarban serényen kavargatja egy nagy léczdarabbal az üstben fővő menazsit a századszakács, a század kézművesei, a suszter, a szabó, a szijgyártóhuszárok segédkezése mellett.

A tiszték egy ideig ott járkálnak még századjuk körletébe, kénytelen szolgálati buzgalomból benéznek az istállókba, bepillantanak a szakács üstjébe, majd lassankint eltűnedeznek saját szállásukra, előbb a századparanosnok, aztán az alantos tiszték s végül a kadét.

Bálinth Miklós kapitány szokatlan ide-

gességgel öltözködik szállásán. Legujabb szállásán. Legujabb attiláját veszi magára s bosszankodik azon, hogy mily görbe kepet mutat a falon lógó, meghasadt, ocska tükör.

Idegés és izgatott. Pedig már napok előtt tudta, hogy eljutnak Nagyfaluba, hol Nagyfalussyek laknak. Sokat gondolt türelmetlen kíváncsisággal arra az el nem kerülhető találkozásra, melyen Nagyfalussynét ismét viszont fogja látni. S most, midőn Nagyfalussy előzekeny meghívására társaival hozzájuk készül, meg kell vallania, hogy nem egyedül a véletlen viszontlátás iránti kíváncsiság teszi izgatottá.

Az ezredes egymás után mutatja be tisztjeit a ház asszonyának. Bálint a mint rákerül a sor, megelőzi az ezredest s a régi ismeretségre hivatkozva hajtja meg magát Nagyfalussyné előtt. Ez kezét nyújt s Bálinth érzi, mint remeg a kis kéz az övében.

Asztalhoz ültek. Vidám társaság zaja hangzik mindenütt, csak a ház asszonya szótalan. Erőltetett figyelemmel hallgatja az ezredest, míg szemé gyakran tekint az asztal végén ülő férjre. Ennek rideg szenvtelen arca csak ritkán derül udvarias mo-

jég esik. Nemrég szénuzsorásnak neveztek az osztrák képviselőházban egy kir. herceget, kinek Csehországban bányái vannak. Irgalmatlan kritikát mondtak gazdálkodásáról, mert hiszen a képviselőnek azért van immunitása, hogy mindenről elmondhassa véleményét.

Képzhető-e nálunk ilyesmi? — Nálunk a legszélsőbb pártok is lojalitási göresőkben fetrengenek és ha egy kir. herceg nyilvánosan tarhonyát eszik, a meghatottság könye szökik a szemekbe.

Milyen vita viharzott végig most is az osztrák képviselőházban! Ezek férfiak, igazi népképviselők. Hangjuk néha durva és bárdolatlan. Nem mindig perfekt gavallérok. De becsületes, őszinte és bátor emberek. Ferencz Ferdinánd trónörökös elmerre fogadni a klerikális „Schulverein” vednökségét, a mely a haladás és felvilágosodás ellen szervez hadjáratot.

Ezt tették szavá a parlamentben és keményen odamondogatták a kir. hercegnek, a ki a pártviszályokba avatkozott. Mint a tárogató hangja, olyan éles, erős és harsány volt a kritika. — Vannak még kurucok — Ausztriában.

Odaát igazi népképviselők ülnek a képviselőházban, a kik ismerik teljesítik kötelességüket. Az osztrák nép meg is érdemli, hogy ilyen képviselői legyenek, mert nem a pálinkagőzben, a bormámorában, pénzt zsarolva, vagy korbács ütések alatt görnyedve szavaz. Ott a mandátumnak nincsen fözsdéje, nincsenek gazember kortések, akik választásról-választásra abból elősködnék a mit a vesztegetésnél, etetésnél és itatásnál félreraktak; nincsenek krea-

turák, akik parancsszóra szavaznak.

Még a hivatalnok is bátran, kedveszerint adja le szavazatát és a számtalan együletben, testületben, megszervezett népszámláló, toll, heje-huja, lakodalom, cigány, bankó és szolgabíró nélkül gyakorolja jogát.

Kicserelek minket. — Talán még azt is megérjük, hogy magyar beamtereket visznek Ausztriába, hogy tartásuk feken a rebellis osztrákokat. — Igen, visszaadjuk a kölesönt a Bach-huszároknak.

Az az államosítás.

Debreczen, április 25.

A közigazgatás államosítása most szónyegen forgó kérdés. Úgy hirdik, hogy az egész országban már októberben keresztülvizsik a közigazgatás államosítását.

Sok sok előnye lesz az államosításnak, bar kétségkívül hátrányai is lesznek, különösen eleinte.

Mi nem akarunk most kiterjeszkedni a szervezet és ügymenet terén beálló előnyökre, mindössze egy igen fontos és messzire kiható eredményére akarunk reámutatni.

Ez a nagy eredmény pedig a klikkrendszer kiirtása lesz. A klikkrendszer éppen a közigazgatás zugaiba húzódva folytatja életét, a klikkrendszernek tápláló és védő eleme éppen a közigazgatás.

Sehol sem, egy országban sem, — egy téren sem érvényesül a klikk annyira, mint nálunk a közigazgatás terén.

A sógorság, atyafiság sehol sem olyan töké az egész világon, mint éppen minálunk. Itt meglehet élni abból, hogy valaki sógor vagy koma, — a legtávolabbi rokonság

jogezimet és qualificatiót ad. Nem kell tudomány, nem kell buzgóság és szorgalom, és számtalan esetben — még tisztesség sem.

Hiába kiabál az általános vélemény, hiába szól még a sajtó is, azok, akiket illet: intra dominium nyugodtan mosolyognak a falrahányt borsó megujrázott meséjén s a klikk él — virul — és dühöng tovább.

No és éppen ennek a klikk-rendszernek üzen hadat az az államosítás. Korántsem álmodjuk mi, hogy a közigazgatás úgy tökéletes lesz, — nem hisszük, hogy kifogás nem fog lenni akkor is, — de meggyőződésünk, hogy a rendszer tisztább lesz, ment minden vérségi alapon behordott gyanus és kétes elemtől, mely elemeknek védőszárnyul szolgál a klikkrendszer.

Ezért üdvözljük mi is az államosítást örömmel, ezért tekintünk bizalommal a jövő felé.

Hiszen ha kiszorul az az elem, akkor bizonyára kevesebb okunk lesz kétségbeesni állapotaink azziai magassága felett. Akkor talán ur lesz az igazság és diadalát fogja ülni a szorgalom és az érdem, mely bizony manapság kevés elismerést bír osztályrészül.

S ha megrázza is a közigazgatás korhadat épületét az államosítás vihara, bizonyára üdvös lesz, mert elviszi azt a sok tisztátalan levegőt is, amely a jelenlegi közigazgatás minden részét elfojtja.

Uri leányok kalandja.

A budapesti és aradi rendőrséget érdekes ügy foglalkoztatta a napokban, amelynek vigjátéki bonyodalmai kiállják a versenyt a Feydeau-fele bohózatok szövevényes történelmével is. Az ügy rejtélyesnek

solyra a fiatal tisztok bokolos beszédje alatt.

— Összeálló házaspár, állapítják meg egymás között a fiatal tisztok.

Kívül cigány-zene zendül meg, kőbor vidéki cigányok, kik nyomon követik az ezredet, míg csak lehet. Jól tudják, hogy ez nem hiába való fáradság.

A háziur vendégei kedvéért behivatja őket s most már vig zene mellett még vigabb a társaság.

Bálinth az asszonyt nézi. Szép még mindég, bár talán tíz éve nem látta. Mint menyasszonyát látta utolszor.

Nem voltak elfjegyezve ugyan, szerelmüknek nem volt szüksége külső jelre, egymáshoz kötötte őket szívüknek minden dobbanása.

A kapitányon végtelen ekeseredes vett erőt. A mint az asszonyt nézte, a könyelutú huszárbán felebrédt a filozófus. Ez ez élet. A kis kadét mint kapitány így látja viszont mint Erzsébet asszonyt az ő kedves kis Erzsikéjét.

Annak idején, mikor meghallotta, hogy a leány Nagyalussyal jegyezte el magát, főbe akarta magát lőni. — Nem tette meg s most az jár az eszében, hogy kár volt meg nem tenni.

Szomszédaj kötődve koczingatnak ve-

le. — Miért vagy olyan rossz kedvű Miklós. Majd kerik játszek el egy nótát a cigány hegedűjén.

Bálinth feláll, a cigányok elé lép, s kiveszi a primás kezéből a hegedűt. — O az ezred cigányja, sok nagy lumpolásnak volt okozója az ő játéka.

Szó, férfias hangja a szívekbe lopja magát s a hegedűje zokogva kiseri az édes bus dallamot.

Az egész társaság figyelve hallgat, a soh fiatal huszár gondolatja ott szallong messze a szép, szerelmet lehelő daloknak hangjain.

Nagyalussyné egész lelkevel figyel az énekre Nézi a deli, szép huszárt, a mint n o k i játszik. — Lelkebe vésődik a férfiminden szava es hallgatja, bar a lelke vész utana.

Fölsir a hegedű s mint szerelmes zokog hangzik az ének:

Ha még egyszer gyermek tudnék lenni,
Avagy mindent, mindent elfeledni,
Oh jöjj vissza szép kor csak egy szóra,
Őszi rózsá, fehér őszi rózsá . . .

Feltáradt az asszony előtt a mult minden boldog és boldogtalan emléke. Felidézte az az ember, a ki mint az eltemetett

megsiratott szerelem kísértete jön felszaggatni, a még most is sajgó sebeket. Szeretne felkialtani, odarohanni ahhoz a férfhoz, megkérni őt, vigye magával a boldogságba vagy a kárhozatba is.

Most éri igazán, most fáj legjobban a büntetés, melylyel saját szíve sújtja a parancs szava ellen vétőt. — Elhagyta az ifjut, el a bizonytalan jövő miatti aggodalomban s neje lett annak, kit nem szeretett neje, annak emlékével a szívében, a kit esküvései eskőjai daczára elhagyott.

Az ifju mint férfi tért vissza, nem eseng többé a szerelméért, büntetni jött. — S a büntetés fáj, hogy meghasad a szíve belé.

Bálinth kapitány lassu léptekkel halad szállása felé.

— Ostoba a sors; hogy ismét utamba hozta ezt az asszonyt. A siron tul is van élet, az én halottam is feltámad. Pedig a szakítás emléke, melyet elfelejteni sohasem lehet, elvonné a boldogság ízét, mely után már nincs miért vágyom.

— Az asszony? Mielőtt nyugodni térni letérdelt ágya elé s összekulesolt kézzel imádkozta:

— Őszi rózsá, fehér őszi rózsá . . .

indult, megindulása stádiumában nagy bűnügyet sejtetett, míg végre — kaczagtató bohózzá vált. Ime az eset:

Két uri leány szökése.

Ezelőtt pár héttel két uri család leánya tűnt el nyomtalanul a fővárosból. A két uri leány — B. Mariska és M. Ágnes levelet hagyott hátra, amelyben megírták, hogy öngyilkosok lesznek.

A két családot, mely távoli rokonsági kötelékben is állott egymással, melyen megrendítette a leányok levele és mindent elkövetett, hogy megakadályozza az öngyilkosságot.

A rendőrségnél bejelentették a leányok eltűnését s a főváros rendőrsége széleskörű nyomozást indított a két eltűnt uri leány után. A nyomozás azonban nem vezetett sikerre, a két leánynak nyoma veszett.

Az öngyilkosok hiráda.

Erről az esetről aztán egy fővárosi napilap a nevek kihagyásával egy kis hirt közölte. Megírta az eltűnést és némi kombinációkat fűzött hozzá.

Ennek a lapnak a szerkesztősebe egy levél érkezett. Az érdekes levél így szól:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Lapjának minapi számában azt írta, hogy mi, alultrottak öngyilkosok lettünk. Tisztelettel értesítjük, hogy a hír nem felel meg a valóságnak, amennyiben mi ez idő szerint egy aradi vendéglőben nyertünk alkalmazást pinczerleányi minőségben. Ma szabad napunk van éppen és színházba fogunk menni.

Tisztelettel

B. Mari és M. Ágnes,
a vélt öngyilkosok.

Ezt a levelet az illető lap szerkesztője tekintettel a két uri család jó hírvere, nem tette közre a lapjában, hanem elküldte az érdekelt családok egyikének.

A két családot ez az újabb levél nagy remületbe ejtette Megírva a két leány sorsán, a rendőrséghez fordultak újra, hogy legyen segítségükre a leányok hazaszállításában.

A fővárosi rendőrség erre árt az aradi rendőrséghez és utasította, hogy a két leányt kutassa ki es újabb rendelkezésig valami tisztességes helyen tartsa őrizet alatt.

A nagynéni levele.

Míg a rendőrség ezt az intézkedést tette, az egyik család levelet kapott egy újvidéki nőrokonától, az egyik eltűnt leány nagynénjétől, amelyben a jó tante megírta, hogy B. Mari nála van már másfél hete, ne aggódjanak tehát miatta. A kis leány egy barátjánéval egy kis kalandra vagyott es ezért szöktek el hazulról.

A másik leány Aradon van, amint nekik Újvidékre megírta, szintén egy rokonánál.

A B. Mari családját ez a levél rendkívül megörvendeztette és levelet írt a nagynéniek, hogy a leányt hozza föl azonnal Pestre, előbb azonban utazzék a leány társaságában Aradra es B. Ágnes is hozza magával.

A nagynéni és a két leány rendőri fedezet mellett.

A B. Mari családjának erre a levelére az újvidéki nagynéni a kis szökevényekkel rögtön Aradra utazott, ahol fölkeresték a másik szökevényt. Most már együtt voltak az elveszettek.

A nagynéni sietett a két leánynyal a pályaudvarra.

Az aradi pályaudvaron a kiadott személyleírás után azonban egy rendőr ráismert a két leányra es letartóztatta a 3 tagú társaságot.

Az aradi rendőrség a sikerült fogás után rögtön táviratot meresztett a budapesti rendőrséghez es megkérdezte, hogy mit csináljon a szökevényekkel, akiknek társaságában egy vén asszonyt is talált.

A budapesti rendőrség a harmadik személy közbenjöttére valami rosszat sejtett es azt felelte vissza:

— Erős rendőri fedezet mellett felhozni!

Es így történt meg az, hogy a két leányt a nagynénivel együtt rendőri fedezet mellett hozták Budapestre.

A bonyodalom bonyodalom marad.

A háromtagú társaság elfogásáról a főkapitányság természetesen rögtön értesítette aztán az érdekelt két családot, de mar csak a főkapitányság épületében derült ki — a rosszul sikerült fogás.

A két leányt a két család így megkapta végre, de a rendőri fedezet mellett való utazás a nagynéniit annyira megviselte, hogy rögtön ágyba fektült.

A bonyodalmas ügy azonban még ezzel nem ért véget, mert a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

Nyílt kérdés maradt ugyanis, hogy ki írta az Aradról keletkezett levelet a budapesti lapszerkesztőhöz?

Különbben az egész ügyben tömördek még a rejtély, mert azt sem lehet tudni, hogy a leányok miért is szöktek el voltaképpen hazulról es miért akarták szüleiket tévedésbe ejteni az öngyilkosságukról írott levéllel?

Rendkívüli városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól.

Debreczen, április 24.

Debreczen város törvényhatósági biz. ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott a városhaza nagytanácsstermében gróf Degenfeld József főispán elnöke mellett.

A nem nagyszámú jelenvoltak csaknem felszoklás nélkül fogadták el a közgyűlés elé boesajtott valamennyi tanács: előterjesztést.

A tárgysorozat első pontja a nyilvános vigalmak, mulatságok es előadások tárgyában kélt s a miniszter által is jóváhagyott szabályrendelet módosításának a kihirdetése volt. A közgyűlés a módosítást tudomásul vette.

Ezután a világitási Szakbizottság előterjesztését olvasta fel Szabó Kálmán jegyző. A világitási szakbizottság tekintetle véve a gázfogyasztás rohamos emelkedését, mely emelkedés a jövőben is várható s így a már is elégtelennek bizonyult gáztartályok számát egy újabb tartályllyal, es pedig a téli évad beállta előtt, szaporítani haladéktalanul szükségesnek tartja, ugyan csak szükséges új utazavezeték felkötése s lámpák felállítása. Ezek az újítások 97555 korona költség keretén belül volnának fedezendők. Debreczeni Jenő gázyári igazgató szólalt fel az előterjesztés mellett meggyőző szavakban tárva a közgyűlés elé a légszeszgyer hővítésének szükségességét. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az előterjesztést.

Ezután az „Építési szabályt tárgyalására” tért át a közgyűlés.

Az építési szabályzat tárgyalásánál az 1. §. következő szövege éssel módosított:

1. §. A 169/1694. 1899 b. gy. sz. határozattal megállapított szabályozási tervhez minden építkezésnél es minden telek alakításnál alkalmazkodni kell.

Az építési engedély iránti kérelem folytán a városi tanács egy év alatt érdemlegesen dönt, s vagy megadja az engedélyt, vagy megtagadás esetén a kisajátítási eljárást megindítani köteles.

Ha a szabályozási terv es ezen szabályzat alapján engedélyezendő építkezésnél valamely telekből bizonyos rész elvágatik, vagy valamely telekhez bizonyos terület a közterületből esatoltatik: az elvágott terület a város által megváltandó, illetve a esatolt területet a telektulajdonos megváltani köteles.

Miután általánosságban elfogadták az építési szabályzatot, a részletes tárgyalásba kezdtek. A 360. §-ból álló szabályzatot pontonként tárgyalták s némi módosítással részleteiben is elfogadták. A részletes tárgyalás 3 órát vett igénybe.

Krasznai Ferenc városi illetéknyilvántartónak állásáról való lemondását tárgyalták ezután.

Krasznay idegbetegséget hozván fel okuleköszön állásáról. Nyugdíjaztatása iránt ez alkalommal nem terjeszt elő kérelmet. Nehányan szólaltak fel mindössze e tárgyban s miután a közgyűlés beigazolvá látta, hogy hivatali sikkasztás nem forog fenn s a feléktől illeték fejében felvett 3460 kor 84 fillérinyi összeget K r a s z n a y kifizette, — s így sem az állam sem a magán telek nem károsodtak, a közgyűlés elfogadja Krasznay lemondását.

A Deak Ferenc-utcai 6. számú telek megszerzése iránti tanács: előterjesztés a májusi közgyűlésen kerül szavazás alá.

A közgyűlés d. u. 1 óra után ért véget.

NAPI HIREK.

Félre az utból!

Ha megöregszik valaki, sokszor igen különös dolgok történnek meg vele. Itt van például Tisza Kálmán. Ő sem igen érte meg meg azt, aminek mostanában van kivéte, hogy saját pártfelei intezzenek ellene nyílt támadást.

A Politikai Hetiszemle amely évek óta ugy szerepel, mint a kormánynek egyik ismert organuma, tegnapi számában „A jövő esélyei” czim alatt a jövő választásokról írván a következő határozott félremagyarázást nem tűrő szavakkal fordul Tisza Kálmán ellen.

Határozottan súlyt helyezünk arra, hogy Tisza Kálmán, mint a régi letűnt korszaknak legfőbb személyesítője, az új parlamentben is helyet foglaljon. Ő s csakis ő tette tönkre a régi rendszert, mit is keresne hát árnyékában az új érának.

Ha nem volt elég ereje a katasztrófa feltartóztatására, ha nem volt elég bátorsága, hogy Bánffyval szövötközve kísérletet tegyen a saját rendszerének újból való megszilárdítására, akkor **lassa be végre maga is, hogy leáldozott az ő napja s nem akarja továbbra is utját állani az új korszak megszületésének.**

Halatlanság ugyan, hogy a liberalis sajtó nyíltan támad régi vezére ellen s kétségkívül faj a lelke Tiszának, hogy ezt is meg kellett érnie, de hát kevés nagy férfinak adatott az a bölesesség és önmegtartóztatás kívánó elhatározás, hogy fel tudja ismerni és megtudja ragadni a kellő időpontot, mely alkalmas utat nyit neki a visszavonulásra.

Az erdélyi házi ipari cikkek kiállítása.]

Az E. K. E. által rendezett háziipari cikkek kiállítását ma esütörtökön zárják be. A debreczeni közönség ez alkalommal bebizonyította, mennyire lelkesedik a szépet s hogyan pártolja hazai ipart. Az erdélyi magyarok bármikor jöhetnek közenk, itt mindég pártolásra találunk. A közönség majdnem az összes árukat megvette. Alább közöljük azok neveit, kik erdélyi vereink munkáit megvették s akik megrendeléseket is eszközöltek. A kiállított árukat megvásárolták:

Butorok és famunkák: Bethlen Sára grófnő, Varadi Szabó Jánosné szobabereendezést, Breznay Anna, Arzenovics Gyula, Bekényi Peter, Bessenyei Szöll Farkas, Mihálovics Jenő, Turai Farkas, Bokor Sándor, Dezsi Lajos, Tóth Juliska, Gerecs Kálmán, Machek Gusztáv szobados, Szabó Kálmánné, Harangi Lászlóné, Brief Ilona, Jenev Miklós, Strausz N. R. és Zsigmond, Varga Ida, Racz Lajos, Br. Györfly Samu, Takacs Mariska, Molnár Jenő, Szilágyi Peter Hermina, **Varrottasakat, szőtteket:** Sesztina Lajosné, Aczel Gezáne, Dr. Wolafka Nándor, Biczó Gyuláné, Szatmari Sándorné, Jona Istvánné, Brief Ilona, Fényes Mór, Slezinger Dávid, Nagel Zsigmondné, Kern Piroška, Tóth Juliska, Szendrő Sándor, Csatai Gyuláné, Szölle es bortermelő szövetezet, Vagner György, Özv. Bethlendi Endréné, Csathy Irma, Özv. Király L. Mura-közy K., Kövy L., Kacsokovics Ivánné. **A kiállítás intézősége** a következő megrendelést vette fel: **Butorokra és famunkákra:** Br. Györfly Samu (Bpest), Pető Lajosné, Szentjóbí Kálmán, Gyarmathy Istvánné, Szilágyi Peter Hermina, Friedvalszky Rezső, Biczó Gyuláné, Gasparik Antal, Dr. Volafka Nándor, Volafka Antal, Trigarszky Emil, Mihálovics Jenőné, Varadi Szabó Jánosné, Kaulkol Jánosné, Özv. Gulácsy Imréné, Gallne Kaffka Teréz, Gerecs Kálmán, Machek Gusztáv, Lestyan Adorján, Riesz L. pótné, Molnár Ring Maria, Pap Lajos, Stern Ilona, Harangi Lászlóné, Molnár Jenő, Szell Géza, Biró József, Balogh Vilmos, Özv. Kallos Lajosné, Kulcsár Gyula, Riesz Henrikné, Mogyorósi Győző, Imre Emma, Dávid Zsuzsika, Dr. Nagel Zsigmond, Rosenberg József, Jenev Miklós, Özvegy Liptay Gaborné, Dr. Lőkóvics Marton, Biczó Lajos, Csatai Gyuláné, Eklé Jánosné, Benedek Sándor, Stern Peterné (Gyulahalma), Melezer Ferencz ezredes egész szoba berendezést, Szathmáry Erzsébet, Özv. Erdődy Mihályne, Vajda Nándor, Böszörményi Rozsa, Sztanecsek János, Dr. Balkányi Miklós, Kiss Sándor, Wolf János szobados, Lengyel Imre, Glück Venczelné, Dr. Losonczy Almos, Gara Lajosné (Ohat-Köcs), Özv. Horvath M., Kacsokovics Ivánné, Kövy Lajos, Varrottasokra **szőttek:** Szabó Kálmánné, Kaszanyicki Endréné, Dr. Tüdös Jánosné, Schlezinger Dávid, Konkoly Elekne, Imre Emma, Dr. Bruckner Ernő, Jenev Miklós, Özv. Király Imréné, László Józsefné, Pető Ottilia, Brück Gyuláné. **A megvett áruk bezárólag penteken estig elvihetők.**

A budapesti kereskedelmi kamara az önálló vámterület mellett.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara tegnapi összes ülésén harmincz szavazattal huszonnyolcz szavazat ellenében az önálló vámterület mellett foglalt állást és kimondotta az önálló vámterület sürgősséget. Az elnök az érdemleges tárgyalást az ülés végére halasztotta, mire az ellenzék tüntetőleg elhagyta a termet. Ezt Lánzy Leó elnök arra használta fel, hogy kimondotta a határozatképtelenséget.

Az Uránia színház Debreczenben.

Az Uránia tudományos színház, mely a múlt évben már volt Debreczenben, kérvényt intézett a városi tanácshoz, hogy május 6. 7. 8. napján bocassa a színházat rendelkezésére. Az Uránia a három nap alatt Hentaller Lajos „1848” cz. hazafias történelmi darabját szándékozik bemutatni. Azt hisszük, hogy a tanács módját ejti, hogy az „Uránia” kerelme, ha nem is a jelzett időben, teljesítessék s a debreczeni közönségnek alkalmat ad, hogy ezen hazafias darabot megnézhesse.

Eltűnt család.

Egy iparos család rejtélyes eltűnéséről beszélnek a városban. Ferber Samu ruhafestő tegnap éjjel Hatvan-u. 9. sz. házból, lakasából családjával együtt eltűnt. Ferbernek a Hatvan-u. 9. sz. házban volt ruhafestő üzlete. Az üzlet olyan jól ment, hogy Ferber a Széchenyi-útezőn fióküzletet nyitott. Amint a Széchenyi-ú. üzlet megnyitott, Ferber hitelle is emelkedett s Ferber ezt felhasználva, a mesterségehez szükséges anyagokat, sőt a rendes szükségletnél is többet, hitelbe vásárolt. A fizetési terminusa elkerülve, nem egyenlítette ki készpénzzel tartozását, hanem váltóval fedezte. Rövid idő alatt 8000 koronára szaporodott az adósság. Ferber az összevásárolt nagymennyiségű árukat nem tudta felhasználni, mert nem volt annyi munkája. Furfangos módon használta megis el. Az összevásárolt áruk fel nem használt részét, más festőknek titokban eladogatta. Ez elég szépen jövedelmezett, úgy, hogy az utóbbi időben már nem is folytatta mesterségét. Munkája volt, a tisztításra s festésre szánt ruhák, melyet hozzávittek — halomszámra gyűlt össze lakásán, de ő nem dolgozott. Ferber az összes hozzáadott ruhákat is magával vitte. Az elvitt ruhák értéke mintegy 4000 koronát tesz ki. E hó végén 5000 korona értékű váltója járt volna le. Ferbernek ezeket a váltókat ki kellett volna fizetni. Tudta, hogy a kötelezettségnek nem tud eleget enni, tegnap éjjel családostól, felesége, két gyermeke, öreg szülei, nyomtalanul eltűntek a város területéről. A lakas teljesen üres volt, butort, mindent elszállították a legnagyobb ügyességgel, anélkül, hogy bárki is észrevethette volna. Az üzletei tegnap egész nap már zárva voltak. A megkárosítottak jelentést tesznek a rendőrségnek a szédelő festő szökéséről.

Hangverseny a zenedében.

A debreczeni zenede — közep tartományu növendékei haladásának bemutatása

végzett — folyó 1901. évi április 28-án, vasárnap hangverseny-matinéet rendez, amelynek műsora következő: 1. Chopin Fr. 40. mű. 1. sz. Polonaise. Előadják: Balla Gizella és Hirsfeld Erzs. Tanár Paveló Jolán. 2. Dancs K. 118. mű. 1. sz. Air vairé. Előadja: Podolszky Margit (Hegedű tanszak közép tf. IV. o.) Tanár Fűredi József. 3. Morzkowski M. 38. mű. 3. sz. Mazurka. Előadja: Igyártó Zoltán (Zongora tanszak közép tf. II. o.) Tanár Brück Gyula. 4. Posti P. Vorrei morir. Aletter W. Ha tudnék még egyszer szeretni. Énekl Szabó Margit (Énektanszak IV. o.) Tanár Özv. Zivuska Ferenczné. 5. Brück Gy. 19. mű. 4. sz. Magyar tanczok. Előadja Bakonyi Endre (Zongora tanszak közép tf. IV. o.) Tanár Brück Gyula. 6. Tárkányi B. Coriolán. Hős-költemény. Szavalja: Bosznay Ilona (Szavalati tanfolyam) Tanár Balogh Békésy Rózsa. 7. Gounod K. Faust dalművéből részletek. Előadja: Alföldy Béla (Oboa tanszak I. o.) Tanár: Ehrlich József. 8. Scharwenka X. 40. mű. 1. sz. Lengyel tanczok. Előadja: Balogh István (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár: Hites Lajos. 9. Leschetizki Th. Valse chromatique. Előadja: Balla Gizella (Zongora tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: Paveló Jolán. 10. Rieding O. 6. mű. Második concertino. Előadja: Papp Mariska (Hegedű tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: Fűredi József. 11. Brück Gy. 17. mű. 1. sz. Magyar tanczok. Előadja: Papp Lénárt (Zongora tanszak közép tf. V. o.) Tanár: Brück Gyula. 12. Mililotti J. Una stella. Vargules J. Chimay Gavotte. Énekl: Kubay Margit (Ének tanszak IV. o.) Tanár: Özv. Zivuska Ferenczné.

A kis leány szökésben.

A debreczeni rendőrség táviratot kapott Temesvárról, hogy onnan megszökött egy kis leány. Kis leány a szó szoros értelmében, mert mindössze csak tizenegy éves. Frech Ilkának hívják, fiatal kora daczára nyulánk természetű, a haja szőke, a szeme kék. Hatvan korona készpénz volt nála, mikor Temesvárról elindult, tartóztassák fel útjában és szállítsák haza aggodó szüleihez. A rendőrség megfigyelte az összes érkező vonatokat, de a kis ilkát nem lehetett felfedezni. Alighanem kiszállt közben valamelyik más állomáson, vagy egyáltalán nem jött Debreczen felé. Hiszen Románia irányában is lehet utazni.

Ajánlati hirdetmény.

A budapesti csász. és kir. katonai építési osztály az alól irt kamarához intézett értesítése szerint, Budapest I-ső kerületében, Kelenföldön építendő 2-ik számú ruharaktár új építésénél felmerülő építési munkálatok, szállítások és mellékeltjesítvényeket biztosítani óhajtván, a folyó évi május hó 5-én Budapestben, ezen építési osztály irodájában írásbeli ajánlati tárgyalást tart. A vállalatba bocsatandó teljesítmények összértéke 1,455,370 korona 94 fillérig van előirányozva es 1903 évi szeptember hó 1-ig elkészítendő. Egyébb tudnivalókról az alólírt kamara készséggel ad felvilágosítást, a hol egyuttal a feltételek is megtekinthetők. Debreczen, 1901. április 23-án. Kereskedelmi és iparkamara.

Egy leány merénylete.

Az ondódi földeken, Jéki Sándor tanuján tegnap gyilkossági kísérlet történt. A merénylő egy 19 éves leány, Nagy Erzsébet. A konkolyozó gép mellett dolgozott

Tóth Ferencz a fiával s Nagy Ezsébettel. A munka azonban sehogysem haladt. Nagy Erzsébet mindenre gondolt, csak a munkára nem. Tóth Ferencz figyelmeztette a leányt, mert ha nem dolgozik, elküldi s mást hoz a gép mellé. A leány a figyelmeztetésre nem sokat adott s tovább is hanyagul folytatta munkáját. Tóth látva, hogy figyelmeztetése nem használ, a leányhoz ment és elakarta lökni a gép mellől, mire a leány annyira megharagudott, hogy a kezében levő hosszú, hegyes vasdarabot Tóth hasába szurta. Tóth eszméletlenül, véresen esett össze s a segélyére siető tanynyabeli lakosok lakásába vitték. A merénylő leányt Debreczenbe hozták s tarták a rendőrségnek.

Az I. ker. kapitányság új helyisége.

Az első kerületi rendőrkapitányság lakpuk utján értesíti a nagy közönséget, hogy hivatalos helyiségét Csapó-utca 16. sz. a. ugyanazon ház kereszt-épületébe helyezte át.

Hidegek a vasuti kocsik.

Hiába egyszerűsítik a közigazgatást, hiába egyszerűsítenek minden téren, a hivatalos copffal mindazonáltal itt is, ott is találkozhattunk itt van például a vasut. Egy rendelet azt írja elő, hogy a kúpekban fűteni április 15-ike után nem szabad. Lehet aztán olyan hideg, hogy az utasok, kiknek például egy egész éjszakát kell tölteni a vasuton, félig megfagyva, elgémberedve érkeznek meg kitézött helyökre, az az államnak mindegy.

Nap-nap mellett érkeznek hozzánk e miatt panaszok az utasoktól, hogy nappal, de kivált éjszaka oly rémséges hideg van a kúpekban, hogy téli kabátokban is didegve utaznak. Pedig hát megtehetné az állam, hogy addig, míg ez a hideg tavaszi idő tart legalább reggel és este befűtethetnének a kocsikba, mindjárt barátságosabb lenne az utazás. Merthat nem a közönség van a vasutert, hanem igenis a vasut a közönséget.

Szent György napja.

Tegnap, szerdan, április 24-én volt szent György emlékeztetének napja, tehát nevenapja minden Györgynek. Gyurinak és Gyurkának, akik elég szép számmal vannak Magyarországon. Ilyenkor már kizsendülnek a vetések, lombosodnak az erdők a galyaik megszongának az enyhe — igaz, hogy ebben az esztendőben hűvös — fuvalomtól. Az agak köze, levelek rejtekében, vagy a vetes táblak barazda közt megkezdí már fészek rakását az erdők-mezők dalos madara: a fülemile, a rigó s a kis szürke pacsirta és szent György napja a magyar földműves előtt a tavasznak valóságos kezdete, mikor már nagyobb buzgósággal kell hozzáfogni a föld megmunkálásához. Valamikor nagyobb jelentősége volt ennek a napnak kivált a vidéken, ahol ekkor fogadta meg a gazda a bérést, a juhászt, a gulyást, meg a kanászt.

Néhány alföldi városban most is meg van az a szokás, hogy szaz, söt ezerszámra állnak az utca során az elsőződni akaró földműves cselédek, munkások, mire esengős, hangos kocsikon megerkeznek a tanya-soroknál a gazdák is és megkezdődik az egy esztendei szolgálatra való egyezség, utána pedig a nagy áldomás-ivás. A kurtakoresmokban huzza a cigány. Sivít a kla-

rinét, sir a hegedű s kong a ezimbalom, kísérvé a nótát:

Esztendőben egyszer esik
Szent György nap,
Akkor mulat szegény béres
Három éjjel, három nap...
Cseh bogár, esibogar,
Jancsi ne ugrálj!

A vidék nagyobb részén azonban már vége van ennek a régi magyar szokásnak. A gazdasági cselédeket egész esőndben fogadják föl, mert hat olesőbb let: a buza, drágább az élet, nagyobb az adó s nem kerül sem a gazdának, sem az eves szolgájának háromnapos rikkantásra. Az egyes kisebb városokban csak a torzsalkodó szekererek dühögése juttatja az emberek eszébe:

— Az ám, szent György napja van. Gyerünk Gyurit köszönteni:

Az idei Szent György nap különben borongással, nedves hidegséggel köszöntött be s egész alkalmilag hangzik a falusi gyerekek rigmusokban való fohászzkodása:

Süss ki nap
Szentgyörgy-nap
Kertek alatt
Egy kis bárány
Majd megfagy.

Eladó egy teljes boltberendezés.

mely nagy nyitott és üvegajtós allványokból, kisebb nagyobb elarusító asztalokból, Wiese féle nagy kasszából, czegetablakból, vasredőnyvel ellátott kirakatokból áll. Bővebb felvilágosítást ad: Dr. Berger Andor ügyvéd, Széchenyi u. 13. sz.

Új vagy használt állapotban levő egyes könyveket és egész könyvtárakat méltányos árákon vásárol László Albert könyvkereskedése.

TÁVIRATOK.

Biboros kalap átadása a budai várban.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, április 25.

A budai királyi palotában d. e. fényes ünnepély volt. Délelőtt tette ő felsége S k r b e n s z k y prágai hercegeérseknek és P ü z y n a krakói hercegepüspöknek fejere a biborosi vörös biretumot.

A fehérteremben ment végbe a fényes ünnepség, hol háromnegyed tízenegy órára egybegyűlt az egész udvar királyunkkal az élén. Ott voltak az összes világi s egyházi méltóságok. A hercegeprimás betegsége miatt elmaradt az ünnepségről. A fehérteremből a templomba mentek át az egybegyűltek, hol ő felsége a két szláv kardinalisnak a fejere tette a biborosi süveget.

A főrendek inkompatibilitása.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, apr. 25.

Az öszeférhetlenségi törvény tárgyalása még mindég tart a bizottságokban. Arról is szó volt, hogy a főrendekre is ki kellene terjeszteni a tör-

vényt. Széll Kálmán a főrendeket is meg akarta hatlgatni, hatvan főrendet hívott egybe, hogy véleményüket meghallgassa.

A főrendek többsége, köztük Andrássy Aladár gróf, Jókat Mór is elleztezték, hogy az inkompatibilitás a főrendekre is kiter esztessék.

Modern házassági katé.

(Angol mintára.)

A mai házasság a régi házasságtól a közfelfogás szerint abban különbözik, hogy a modern házasságba egy kis szóeska került; az „igény”. Az igény, mit a nő támaszt, ez riasztja vissza a férfiakat a házasságtól.

A nők ugyan esküdöznek égre-földre, hogy mindennel megelégszenek, csak szeressék őket, ámde köztudomásu, hogy igényük a házaseslet évenek számával egyenes arányban növekedik.

Egy angol írónő, Mathers Helén, az ő Bam Wildfire című modern regényében kis kátét állított össze férjek számára, hogyan kell viselkedniök, ha boldog házasesletüket meg akarják őrizni. Ez a katé valóságos szatira arra, hogy micsoda igényekkel kell megküzdenniök a szegény ferjeknek. Ime a katé főbb pontjai:

1. Feleségedet minél ritkábban hagyd magára. Ha megharagit, ne tedd azt, a mit a férfiak ilyenkor tenni szoktak: ne menj el hazulról. A nő mindent eltűr, a ferje dühit, brutelitását, csak távollétét nem. Szinte mindennap megtörténik, hogy a nő egyedül marad otthon. De micsoda kinokat áll ki ezalatt! Miért nem marasztalja a ferjét szóval, könnyel! Ez nem fér meg az önéretével. Az asszony a ferj szemében olyan keveset jelent, hogy el sem lehet képzelni, mije ő a nőnek Távozásakor minden nap-sugár eltűnik az asszony világából.

2. Ha otthon maradsz, ne új nemán, mint a fatuskó, ne merülj el könnyeidbe. Ha feleséged ezivodik, ne burkolózzal hallgatásba, hanem fizess vissza kedvesen és kamatostul. A ferj némasága megörjíti a nőt. Ha az asszony mással kezd kokettálni, sártett büszkeségben ne tessed az érzékent. Üdegeidet szerelmed jeleinek tekintí, de hallgatásodat közömbösségnek.

3. Ne állj a feleséged elé azzal a gyűlöletes kifogással, hogy nyugalomra van szükséged. Amit a nő szeszélyességének, nyughatatlanságának, ezivakodó hajlamának neveznek, valójában csak fölösleges eleterő, tettvágy, gyakran az a vak szükséglet, hogy a ferj figyelmét magára vonja. Adj a feleségednek olyan foglalkozást, mely neki megfelel, de ne fárasszad magad hiába, hogy temperamentumát megjavítsd.

4. Sohase mulaszd el, hogy feleségeddel szemben apró figyelmességeket tanusíts. Apró udvariasságok tartják fenn a szerelmet. Más férfiak ugy sem feledkeznek meg arról, hogy feleségednek apró, udvarias szolgálatokat tegyenek.

5. Hizelegj a feleségednek.

6. Ne légy szent a házadon kívül. Az asszonynak mindig abban a tudatban kell élnie, hogy te más nők szemében is érdekes és kívánatos vagy. Ha tökéletesen megszeliidültél, elvesztetted érdekességedet.

7. Légy gazdag. [Ez a legérdekesebb pont.] Adj a feleségednek annyi pénzt, a mennyit csak akar. Az a ferj, a kinek nincs pénze, ki kénytelen megtagadni feleségének

egyét-mást, ami az életet kellemessé teszi, egyszerűen nem számít. Ha háztartásod összeszorítod, az asszony azzal vádol, hogy nem vagy férj, mert nem tudsz keresni.

Kétségkívül érdekes megfigyelései vannak az angol irónőnek, de még érdekesebb volna megfigyelni a férjjelelték arcát, a mint ezt a kátét olvasgatják.

Színház.

Színházi műsor:

Csütörtökön jótékonyezélu előadás a Vereskereszt egylet javára.

Penteken jótékonyezélu előadás a Vereskereszt egylet javára.

Szombaton „A corneillei harangok”. Nagy operette 3 felv.

Vasárnap d. u. „A bányamester”. Nagy operette 3 felv. Este „Kuruczfurlang”. Színház 5 felv.

Rang és mód

Id. Szathmáry bucsufellepte.

Talán az este aratta legnagyobb sikert vendégszerelő kedves Szathmárynk, kit büszkén szeretnénk nevezhetni ma is a magunkban s kit érdemesen illet meg a művészet superlatívusát jelző m e s t e r elnevezés. Igaz és mindenekelőtt természetes volt az ő játéka elejétől mindvégig, melynél egyetlen disszonáns hang nem zavarta meg az alakítás összhátását. Ez a hatás osztatlan és nagy volt; a közönség eleme tüntetett tetszes nyilvánításainak kifejezésével. Ilyenkor tudjuk meg csak, minő hatalmas iskolát képvisel egy-egy kiváló fővárosi művész, mikor a mi szerény hajlékunkban olyannyira kiválk környezetéből. Nem bucsuzunk Szathmárytól, a szívünk meg a szeretetünk gyakran fogja még visszahívni újra a deszkákra, hol már óriási sikerenek alapját vető első babérját aratta.

Mellette legkitünőbb volt az este Szabó Irma, ki olyan elethíven, olyan pajzán jökedyvel olyan melabus bánattal s erős elkeseredettséggel ábrázolta Bannai Iránt, mely meg az ő kiváló tehetséget ismerve is elragadt és meglepett bennünket. Hasonlóan igen szép sikert aratott Breznay Anna, ki ritkán kerül oly szerencsés helyzetbe és szerephe, hol tudását érvényesíthesse. Az este hozza illő alakot kellett élénk állítani s ezt a legdieseresebben tette meg. Sziklay a hebegve gunyolódó gróf, Odray a szerelmes legény szerepben ügyeskedett. A Komjáthy helyett beugrott Kiss Irén a legbeesülendőbb igyekezetet fejtette ki szerepének hirtelen kidolgozására; de tragikai véna hiányában tisztán önálló, bár elég helyes felfogására utalva, nem kelthetett teljes háfást. A tapasztok, mik neki szoltak, inkább Kiss Irénnek, mint Clarissának jelentették az elismerést.

Erdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy Serfözy és Antalfy kisebb szerepekben színészsükkkel és könnyedsüggükkel megleptek bennünket s tehetséget árultak el.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság”

április 21 iki száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Hajnik Imre” (arezképpel.) — Költemények: „Tavaszi dal” Pasztóitól; — „A hajnal hangjai” Kisteleki Edetől. — Regénytar: „Mulik a délbáb.” Elbeszélés. Irta Barsony István. (Neogrady Antal rajzaival.) „Rejtelmes történetek.” Regények: „A királyné nyakláncza” (képekkel.) — „Az ezredes ur mint panaszos.” Kaliforniai történet. Irta Bret Harte. Angolból fordította S. A. (képekkel.) — „A budapesti koresolyázó-egylet és Kresz Géza.” Markó Miklóstól. — „Híres irok szokasai.” — „Mandsuorszag” (képekkel és terkeppel) Cholnoky Jenőtől. — „A Múcsarnok tavaszi tárlata” (képekkel: Hary Gyula, báró Mednyanszky László, Mark Lajos, Révész Imre és Zemplényi Tivadar festményei után.) — „Benedek tábornok Magyarországon.” — „A Zsolnay-szobor pályázata” (képekkel.) — „Kényelmes vasúti kocsik.” — Irodalom és Művészet, Közintezetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre negy kor., a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkronika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Nép-lap”, legolcsobb ujság a magyar nép számára, feleltre 2 korona 80 filler.

Ne igyunk külföldi sört.

Akik olyan nagy előszeretettel viseltetik a bajor s különösen a „kulmbachi” sör iránt, azoknak jó lesz tudomást szerezni az alant közlendőkről.

A sörfőzőkre már régen sok a panasz; a kulmbachi törvényszekhez egyre-másra érkeznek a följelentések. A vizsgálat 20 serfozde tulajdonos és vállalat igazgató, 4 kereskedő ellen lett megindítva. A bünvádi eljárás a 10 §. 1. és 2-ik pontjára van alapítva. E pontok az elehmiszter hamisítását és a malata kezelést rendszabályozzák. A vádilat szerint a sörparancsoló urak nagymennyiségű „Sörkulört” használtak a sör megfestésére. A publikum ugyanis a sör sötét színeről a taperejere következtet; sötétebb itálnak nagyobb tapladó erőt tulajdonítanak, mint a világosnak.

A sörfőzők keményítő-cukorból készült lekvarral adtak meg a híres kulmbachi sörnek a „baksör” tulajdonságát és jelöget; a magyar közönség is kiváló előszeretettel viselkedik az idegen sörök iránt. — Rövid ideje annak, hogy egy clemes nemet sör-gyáros egész Európát, tehát Magyarországot is, elárasztotta teljesen új, tehát ismeretlen értékű „Salvator” sörrel. — A magyar fogyasztó közönség közönyen mulik, hogy míg a hazai sörfőzők partolás és fogyasztók hiányában az üzemet esökkenteni és beszűntetni kénytelenek, addig a magyar vendéglősök jóvoltából a „Salvator”-sör korszát 58 fillérjével merik az országban. — Csak természetes. — Nem veszünk 20—30 filleret jó magyar sör, mikor vehetünk majdnem kétszeres ártért ismeretlen összetételű idegen lörét.

A bajor malata-törvény szerint sörfő-zeshez csak malata, komló és víz tehető, a „kulör” vegyítését kihágásnak minősítik. A bajor vámbívatat mint mellékpanaszos lepett fel.

Ezen autentikus forrásból eredő hírünk

a híres bajor sör tekintélyet melyen alássa. Nem marad más hátra; mint a keményítő-cukorral feketére főtött, méregdrága bajor sör helyett olcsó, tiszta, és jó hazai sört fogyasztani.

Elérkezett az ideje a „Salvatorokat”, „Psorokat” s holmi „Culmbachi” brájokat az országból száműzni,

CSARNOK.

A ki nem a szivére hallgat.

Társadalmi regény.

A „Debreczen” számára írta: **Vajda József.** Folytatás.

Monte-Carló és még egyéb. (40)

De mégis, mintha ismerős alakok tün-tek volna fel ott a középső asztal mellett! Mintha már találkoztunk volna velük, nem is olyan régen. Igen, ismét feltűnnek és csakugyan ők azok: Virághegyi Otília és Hajnal Gerő. Senki sem mondana, hogy nem férj és feleség, úgy összeillenek. Nevetgélve, enyelegve járkálják körül a termet, de nem játszanak. Gyönyörködnek a sok szépségen s érdeklődéssel vizsgálják a a száz, meg száz ismeretlen emberarcot. Talán ők az egyedüliek, akiknek meg ebben is kedvük telik. A kiket nem a pénz, nem a csengő aranyak vontottak ide, hanem az élvezet, hogy megbámulják azt, amilyent még sohasem láttak. Boldog pár az izgalom özönében, gondatlan halacsák a sovargás, a pénz utáni epedés tengerében!

„Talán játszunk egy keveset Otília” — szolt hosszas járkálás után Hajnal Gerő társnejához, aki már faradtak is átszolt, „A világot sem barátom, szereneseletlenséget hozna az ránk. Nezzük csak mi a játszó embereket, nagyobb élvezet ez” — felelt Otília.

„De hiszen nők is játszanak.”

„Elég nem jól teszik. Sajnos, hogy már a nők is megfellekedtek szent kötelességeikről és a szenvedélyek karjaiba dobják magukat. Pedig a nő borzasztó, ha szenvedélye elragadja, ha megvadul . . . Oh, tudom én azt, ismerem a fajomat! A szenvedélyes férfi csunya, de a szenvedélyes nő egyszerűen utálatos. Nem, barátom, én nem játszom.”

„Szinguszag a miket mondott Otília, de nem mindenesetre állnak. Ha valaki egyszer Monte-Carlóba kerül, legyen bár az nő, nem mehet innen anélkül, hogy ne játszott volna. Egy pár francot rászor teszi az ember ugvis igen gyakran rosszabb helyekre is a pénz, s ha elveszett, ott hagyja az asztalt s mintha misem történt volna, sétal tovább, vagy kibiezel. Ez meg nem szenvedély, sőt igen gyakran megengedheti az ember magának. Mert ez „igy” élvezet, Milyen egyszerű azt mondani, hogy voltam Monte-Carlóban és abban a híres barlangban, abban a remek kaszinóban játszottam. Elvesztettem 20 francot!

„Elhiszem. Ez mind igen szép. De meg szebb azt mondani, hogy voltam Monte-Carlóban és abban a híres barlangban, a remek kaszinóban — nem játszottam. Volt alkalmam, de nem tettem. Ha a jégremeg az ember, azt hiszi, hogy a közepén is olyan sikos, mint a szelén; megkivánja, tovább mereszkezik s mikor boldog erzetel, a közepére jut: leszakad, ott vesz. Így vagyunk a játékkal is. Én nem játszom.”

„En sem.”

„Maga játszhatik, maga férfi és kü-lönben is szándéka volt. Talán én miat-tam?” . . .

„Nem fogok játszani.“
 „En nem akartam magát lebeszélni, az csak az én subjectiv meggyőződés, amit most mondtam De azért maga játszani fog.“
 „Nem.“
 „Miért?“
 „Mert nincs kedvem.“
 „Talán haragszik?“
 „Isten ments!“
 „Nos hát?“
 „En is el akarom mondani, hogy voltam Monte-Carlóban és nem játszottam.“
 „Csufol?“
 „A világért sem.“
 „No hát akkor játszani fog. En kerem, hogy játszek. Örömet szerez vele nekem. Vagy azt akarja, hogy megharagudjam magára?“
 „Inkább minden pénzemet elkártyázzom.“
 „De akkor hogy megyünk haza?“
 Nevettek és Gerő játszott. Játszott biztosra, mert ha veszít is, neki mindégy, ő már nyert megnyerte Otília szívet. S kelle ennél nagyobb nyereség?
 Elvesztett 50 francot s azzal amilyen jó kedvvel fogott hozzá, e oly vidáman hagyta ott a roulettet. Ujra nevettek, aztán mentek tovább.
 „Ha maga játszott volna, biztos lett volna a nyereségünk. No de sebj, legalább itt is játszottam.“
 „Dicselkedhetik majd vele. En álltam szavamnak. Látja, a nők is tudnak...“
 (Folyt. köv.)

Eladás.

A néh. **Báthory Sándor ügyvéd** hagyatékához tartozó **Nagyujtca 1609** régi sorsz. ház, — 48 hold, 722 □ öl **ujosztású Ondódi fekete föld tanyaépületekkel**, — és a m. pécsi országot mellet fekvő 27 hold 502 □ öl **majorsági homok föld, tanyaépületekkel, szőlő és gyümölcsfa teleppel** a hagyaték rendezése céljából szabad kézből eladó.

Értekezhetni **Dr. Malatinszky József** ügyvéddel H.-Szoboszlón, avagy **Dr. Ferenczy Gyula** akad. tanár és collégiumi főkönyvtárnokkal Debreczenben, József kir. főherczeg utca 41. szám alatt.

Női és férfi ruhák
Festése és tisztítása

Alapi Salamon Géza-féle SZULINI Korona-Forrás

legszénsavasdusabb, nem műsavval telített, természetes ásványviz.

Kitünő gyógyital gyomor, bél, hólyag, légeső és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize.

Savanykás borral, vagy — főleg nők és gyermekek számára — gyümölcs szörppel felséges üdítő italt szolgáltat.

Kapható **minden fűszer és csemege üzletben.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vestag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a **hires „Hajduságpedrő“** használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Toth Béla** gyógyszerárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznel H.-Szoboszlón.

Amerikai planet kukorica kapák és mindenféle gazdasági gépek K l e i n J a k a b gépraktárában Piac-utca 26., a nagytözsde udvarán a legjutányosabb árban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. — Ugyanott használt vetőgépek is. Oeska vas és fémek a legmagasabb árban vétetnek

Eladó ház. Arany János-utca 8 sorszámú ház, a piac közelében, elköltözés miatt, előnyös feltételek mellett, eladó. Értekezni ugyanott a tulajdonosokkal lehet.

Tanoncz felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban.

Egy kis patkányfogó

kutya megvételre kerestetik. Czim József k. hg. u. 52 sz. a. háztulajdonosnál.

Szőlő bérletre

kerestetik, lakható pajtára szükség nincs. Jó kezelés biztosítva. Ajánlatok a kiadóhivatalba keretnek.

Nagy Block naptárak, rendkívül praktikusak 1901. évre 40 krért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Kunz József és Társa

czégnél, kistemplombazár

A legujabb

női ruhaszövetek,

selyem áruk, mosó kelmék

nagy választékban

igen jutányos áron

szerezhetőek be.

Maradékok és kiselejtezett ÁRUK

rendkívüli leszállított áron

adatnak el.

Nestlé-féle gyermekliszt

legkitünőbb tápszer

Kis gyermekeknek

Egy doboz 1 k. 80 fillér. Próbadohoz 1 k.

Nem szükséges tej hozzáadása.

Elválasztás esetén ezen régi

kijobált, 30 év óta bever-

tett tápszer a legkitünőbb

sajópótló gyermek-

nek.

Diarrhoe és hányás kizárva.

tartalmazza a legkitünőbb **Alpszi tejet**

Évi gyártmány **35 millió doboz**, napontai tejszükséglet **132.000 liter**.

Nestlé-féle condem tej cukorral 1 doboz 1 kor. Ugyanaz cukor nélkül „Viking“ ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi szétküldés: F. BERLYAK

Bécs, 1, Naglorgasse 1.

Elárúsítás minden gyógyszerárban és drogueriában.

kifogástalanul
Hrabéczy Antal

kelmefestő és tisztító intézetében

eszközöltetik.

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42.

